

מקור המאמר בזהר פרשת כי תשא דף קצג ע"ב - קצד ע"א
הנזק הרב שנעשה על ידי חטא

כְּגֹוֹנָא דָא, עַד לָא חָאבוּ יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעְתָּא
דְּקִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינֵי, אֲתַעְבְּר
מִנֵּיהּ זֹהֲמָא דֵהֲאֵי חוּיָא, דֵהֲא כִדִּין בְּטוּל יִצְר
הֲרַע הָהּ מִעֲלָמָא, וְדָחוּ לֵיהּ מִנֵּיהּ. וְכִדִּין
אֲתַאֲחִידוּ בְּאֵילָנָא דְחַיִּי, וְסִלְקוּ לְעֵילָא, וְלֹא נָחְתוּ
לְתַתָּא. כִּדִּין הוּוּ יַדְעִין, וְהוּוּ חֲמָאן, אֲסַפְקִלְרִיאן
עֲלָאין, וְאֲתַנְהֲרִין עֵינֵיהּ, וְחֲדָאן לְמַנְדַּע וְלְמִשְׁמַע.
וְכִדִּין חֲגַר לֹון קִדְשָׁא בְרִידָא הוּא, חֲגִירִין דְּאֲתָוֹן
דְּשָׁמָא קִדְיִשָׁא, דְּלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עָלֵיהּ הֵאֵי
חוּיָא, וְלֹא יִסְאֵב לֹון כְּדִבְקִדְמִיתָא.

כִּיּוֹן דְּחָטוּ בְּעַגְלָא, אֲתַעְבְּרוּ מִנֵּיהּ כָּל אִינוֹן
דְּרַגְיָן, וְנִהְוִרִין עֲלָאין, וְאֲתַעְבְּר מִנֵּיהּ חֲגִירוֹ
מִזֵּינִין, דְּאֲתַעְטְרוּ מִשָּׁמָא קִדְיִשָׁא עֲלָאָה, וְאֲמִשִּׁיכוּ
עָלֵיהּ חוּיָא בִישָׁא כְּמִלְקִדְמִין, וְגִרִימוּ מוֹתָא לְכָל
עֲלָמָא. וְלָבִתַּר מָה כְּתִיב. וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה ^(דף קצ"ד ע"א) קָרַן עוֹר פָּנָיו
וַיֵּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹוֹ.

מִוֹת לְכָל הָעוֹלָם. וְאַחַר כֵּן מָה כְּתוּב? וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיֵּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹוֹ.

כְּמוֹ זֶה, טָרַם שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעָה שְׁעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינֵי, הָעֶבְרָה מֵהֶם זֹהֲמָתוֹ שֶׁל הַנְּחֹשׁ הַזֶּה, שְׁהָרִי אֲזוֹ בְטוּל שֶׁל יִצְרֵהֲרַע הָיָה בְּעוֹלָם, וְדָחוּ אוֹתוֹ מֵהֶם, וְאֲזוֹ נֶאֱחָזוּ בְּעֵץ הַחַיִּים וְעָלוּ לְמַעְלָה, וְלֹא יָרְדוּ לְמַטָּה. אֲזוֹ הָיוּ מְכִירִים וְהָיוּ רוֹאִים אֲסַפְקִלְרִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְעֵינֵיהֶם הוּוֹאֲרוּ, וְשָׁמְחוּ לְהַפִּיר וְלִשְׁמַע. וְאֲזוֹ חֲגַר אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחִגּוּרוֹת שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁלֹא יוֹכֵל לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם הַנְּחֹשׁ הַזֶּה, וְלֹא יִטְמָא אוֹתָם כְּבָרָא שׁוֹנָה.

כִּיּוֹן שְׁחָטָאוּ בְּעַגְלָה, הָעֶבְרָה מֵהֶם כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת וְהָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְהָעֶבְרָה מֵהֶם חִגּוּרַת כְּלֵי הַזִּין שֶׁהִתְעַטְרוּ מֵהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הָעֲלִיוֹן, וְהִמְשִׁיכוּ עֲלֵיהֶם הַנְּחֹשׁ הֲרַע כְּמִקְדָּם, וְגִרְמוּ מוֹת לְכָל הָעוֹלָם. וְאַחַר כֵּן מָה כְּתוּב? וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיֵּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹוֹ.

בֹּא חֲזִי, מָה כְּתוּב וּרְאֵה, מָה כְּתוּב
 בְּרֵאשׁוֹנָה? (שְׁמוֹת יד) וַיֵּרָא
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.
 וְכֻלָּם רָאוּ אֶת הַזְּהָרִים
 הָעֲלִיּוֹנִים נְאוּרִים
 בְּאֶסְפֵּקֶלְרִיָּה הַמְּאִירָה,
 שְׁכֵתוֹב (שֵׁם כ) וְכֻלָּם רָאוּ
 אֶת הַקּוֹלֶת. וְעַל הַיָּם הָיוּ
 רוֹאִים וְלֹא פוֹחֲזִים, שְׁכֵתוֹב
 זֶה אֵלַי וְאַנּוּהוּ. אַחַר
 שְׁחָטָאוּ, פְּנֵי הַסְּרָסוֹר לֹא הָיוּ
 יְכוּלִים לְרְאוֹת. מָה כְּתוּב?
 וַיֵּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹהֵינוּ.

וּבֹא רְאֵה, מָה כְּתוּב בְּהֵם?
 וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 עֲדֵימָה מֵהָר חוֹרֵב, שֶׁהֶעֱבְרוּ
 מֵהֵם אוֹתָם כְּלֵי זֶזַן
 שֶׁהִתְחַבְּרוּ בְּהֵם בְּהָר סִינַי,
 כְּדִי שְׁלֹט אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ
 הָרָע. כִּיּוֹן שֶׁהֶעֱבְרוּ מֵהֵם,
 מָה כְּתוּב? וּמִשֶּׁה יִקַּח אֶת
 הָאֶהָל וְנָטָה לוֹ מְחוּץ לַמַּחֲנֶה.
 הִרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, מָה הַפְּסוּק הַזֶּה
 לָזֶה? אֶלֶּא כִּיּוֹן שֶׁיִּדְעַ מִשֶּׁה
 שֶׁהֶעֱבְרוּ מִיִּשְׂרָאֵל אוֹתָם
 כְּלֵי זֶזַן עֲלִיּוֹנִים, אָמַר, הֲרִי
 וְדָאֵי מִכָּאן וְהִלָּא הַנְּחָשׁ
 הָרָע יָבֵא לְדוֹר בִּינֵיהֶם. וְאִם
 יַעֲמֵד הַמִּקְדָּשׁ כָּאֵן בִּינֵיהֶם, יִטְמָא מִיָּד - וּמִשֶּׁה יִקַּח אֶת הָאֶהָל וְנָטָה לוֹ מְחוּץ לַמַּחֲנֶה
 הִרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. מִשׁוּם שֶׁמִּשֶּׁה רָאָה שֶׁהֲרִי אֵז יִשְׁלֹט הַנְּחָשׁ הָרָע מָה שְׁלֹט הָיָה מִקִּדְמָה
 לְכֹן.

תָּא חֲזִי, מָה כְּתוּב בְּקִדְמֵיתָא, (שְׁמוֹת יד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל
 אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה, וְכֻלָּהוּ חֲמָאן זְהָרִין עֲלֵאִין,
 אֶתְנַהֲרִין בְּאֶסְפֵּקֶלְרִיא דְנַהֲרָא, דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת כ) וְכֻלָּ
 הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת. וְעַל יַמָּא, הָיוּ חֲמָאן וְלֹא
 דְחֵלִין, דְכְּתִיב זֶה אֵלַי וְאַנּוּהוּ, לְבַתָּר דְּחָטוּ, פְּנֵי
 הַסְּרָסוֹר לֹא הָיוּ יְכוּלֵי לְמַחְמֵי. מָה כְּתוּב, וַיֵּירָאוּ
 מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹהֵינוּ.

וּתָא חֲזִי, מָה כְּתוּב בְּהוּ (שְׁמוֹת כג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדֵימָה מֵהָר חוֹרֵב, דְּאֶתְעִבְרוּ
 מִנֵּיהוּ, אֵינוֹן מְזִינִין דְּאֶתְחַבְּרוּ בְּהוּ בְּטוֹרָא דְסִינַי,
 בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ הֵהוּא חוּיָא בִישָׂא, כִּיּוֹן
 דְּאֶתְעִבְרוּ מִנֵּיהוּ, מָה כְּתוּב, וּמִשֶּׁה (דל"ז) יִקַּח אֶת
 הָאֶהָל וְנָטָה לוֹ מְחוּץ לַמַּחֲנֶה הִרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מָהֵי הָאֵי קְרָא לְגַבֵּי הָאֵי. אֶלֶּא,
 כִּיּוֹן דִּידְעַ מִשֶּׁה, דְּאֶתְעִבְרוּ מִנֵּיהוּ דִישְׂרָאֵל אֵינוֹן
 זִינִין עֲלֵאִין, אָמַר, הָאֵ וְדָאֵי מִכָּאן וְלִהֲלָאָה, חוּיָא
 בִישָׂא יִתִּי לְדִיִּירָא בִינֵיהוּ, וְאֵי יְקוּם מִקְדָּשָׁא הַכָּא
 בִּינֵיהוּ יִסְתַּאֲב, מִיָּד וּמִשֶּׁה יִקַּח אֶת הָאֶהָל וְנָטָה
 לוֹ מְחוּץ לַמַּחֲנֶה הִרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. בְּגִין דְּחֲמָא
 מִשֶּׁה, דְּהָא כִּדִּין יִשְׁלוּט חוּיָא בִישָׂא, מָה דְּלֹא
 הָוָה מִקְדָּמָת דְנָא.

יַעֲמֵד הַמִּקְדָּשׁ כָּאֵן בִּינֵיהֶם, יִטְמָא מִיָּד - וּמִשֶּׁה יִקַּח אֶת הָאֶהָל וְנָטָה לוֹ מְחוּץ לַמַּחֲנֶה
 הִרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. מִשׁוּם שֶׁמִּשֶּׁה רָאָה שֶׁהֲרִי אֵז יִשְׁלֹט הַנְּחָשׁ הָרָע מָה שְׁלֹט הָיָה מִקִּדְמָה
 לְכֹן.